

Ексклюзивне інтерв'ю

Красімір Мінчев: «Для мене такими близькими є біль та страждання українського народу, і я намагаюсь допомогти йому своєю діяльністю»

*Інтерв'ю з Надзвичайним і Повноважним Послом
Республіки Болгарія в Україні Красіміром Мінчевим*

– Шановний Пане Посол, інтерв'ю для журналу «Рідна школа» проводиться з нагоди підготовки спецвипуску, присвяченого досвіду роботи Ліцею №293 м. Києва. Його директор Лариса Костіна – віце-президент Товариства дружби «Україна–Болгарія», ліцеїсти вивчають болгарську мову, ознайомлюються з культурною спадщиною Болгарії. Якою є Ваша участь у життєдіяльності ліцею?

– Передусім варто відзначити важливу роль Ліцею №293 м. Києва в популяризації та поширенні болгарської мови, літератури, культури та історії серед молодого покоління в Україні, яке не має болгарського етнічного походження.

Посольство Республіки Болгарія активно сприяє вивченню ліцеїстами болгарської мови та літератури. Завдяки ініціативі директора ліцею пані Лариси Костіної, викладача болгарської мови Діани Косінько, яка отримала вищу освіту в Болгарії, та за підтримки Посольства в ліцей постачаються підручники і література відповідно до навчального плану, учні та педагоги задіяні в державних освітніх програмах Міністерства освіти та науки Республіки Болгарія з кваліфікації й обміну викладачами і учнями.

Посольство також посприяло тому, що Ліцей №293 включено до програм ЮНЕСКО, які реалізуються спільно з Київською міською державною адміністрацією та Деснянською районною в м. Києві державною адміністрацією. До того ж, ми побачили необхідність поліпшити кабінет болгарської мови,

допомогти з ремонтом та устаткуванням, тому Посольство допомагає в міру своїх можливостей.

– Культурно-гуманітарна співпраця між державами є важливою складовою їхніх відносин. Якими є її пріоритетні напрями у форматі Україна–Болгарія?

– Для болгарської держави Україна є дружньою країною, з якою нас пов'язують спільна історія, релігія, особистості, які зробили значний внесок у розвиток двосторонніх відносин в різних галузях, зокрема культурній, освітній та гуманітарній сферах.

Незаперечним пріоритетом для Болгарії є підтримка національної ідентичності, мови, знання історії, побуту, традицій та культури серед представників болгарської діаспори, які проживають в Одеській та Запорізькій областях. Посольство та Генеральне консульство в Одесі є офіційними представниками держави, які активно сприяють громадським організаціям, освітнім закладам, місцевим адміністраціям з метою зміцнення зв'язку болгарської громади з її історичною Батьківщиною.

Зважаючи на це, розширюються програми з болгарської мови у школах, де вона вивчається, здійснюється відрядження викладачів з Болгарії, оновлюється та збільшується тематично й кількісно навчальна та художня література в закладах освіти і домах культури. Активно підтримується діяльність важливих центрів болгарської культури, науки та мовознавства, які сприяють підтримці й розвитку болгарсько-українських відносин у гуманітарній

сфері. Такими є Всеукраїнський центр болгарської культури в Одесі, Центр болгарської мови, літератури, історії та культури в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Центр болгаристики та балканських досліджень імені М.Дринова у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, Центр болгаристики у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та ін.

Все більше зусиль докладається для розвитку двосторонніх відносин у гуманітарній сфері, зокрема у світлі подій в Україні минулого року, та підтримується прагнення країни приєднатися до процесу європейської інтеграції. Республіка Болгарія як держава-член ЄС сприяє не тільки населенню з болгарським етнічним походженням, а й усім громадянам України у долученні до загальноєвропейських цінностей.

На підтвердження цього варто згадати відправку дітей загиблих учасників протестів на Майдані у Києві на відпочинок до Болгарії за сприяння міністра закордонних справ, підтримку європейського шляху розвитку України Президентом Болгарії паном Росеном Плевнелієвим на усіх міжнародних форумах, підписання Угоди про асоціацію України з ЄС болгарським Парламентом, розширення співпраці у галузі освіти та культури в районах, де не проживають етнічні болгари (м. Біла Церква, Київська область, м. Херсон, м. Ужгород).

Значна увага приділяється розвитку регіональної співпраці, яка є одним із перспективних напрямів для освоєння європейських фондів.

– Наприкінці травня цього року відбулася зустріч із заступником міністра освіти і науки України Павлом Полянським щодо співробітництва України і Болгарії в галузі освіти. З офіційних джерел відомо, які питання обговорювалися: підготовка нової двосторонньої угоди про співпрацю між нашими країнами, ввезення в Україну підручників, підготовлених у Болгарії, перебування болгарських викладачів в Україні, відкриття болгарської школи в Одесі тощо. Як ці плани реалізуються?

– Зустріч з паном Павлом Полянським відбулася за ініціативою болгарської сторони і була пов'язана з ознайомленням позиції нового керівництва міністерства в контексті кардинальних змін у політичній ситуації в країні, перспективами співпраці між Болгарією та Україною в сфері освіти та науки.

Від спілкування із заступником міністра освіти і науки України в мене залишилися приємні враження. Ми очікуємо, що основні напрями традиційно добрих відносин між нашими країнами в галузі освіти не тільки будуть збережені, а й реалізовуватиметься прагнення керівництва МОН України щодо відповідності їх вимогам загальноєвропейського законодавства (дотримання правил Болонського процесу для двоступенєвої освіти в середній школі, бакалаврату та магістратури у вищих навчальних закладах тощо).

Крім перспектив підготовки нової двосторонньої угоди про співпрацю між нашими країнами в галузі освіти, в якій зважатиметься на нові реалії у контексті європейського вибору України, під час розмови ми отримали запевнення керівництва МОН України про повне сприяння у відкритті школи з вивченням болгарської мови в Одесі, у збільшенні навчальних годин болгарської мови в школах у районах із компактним розселенням болгар.

Посольство Республіки Болгарія сподівається, що процедура введення державних програм із вивчення мов національних меншин з відповідним навчальним навантаженням буде прискорена, а також видано нові підручники за сприяння МОН. Водночас вважаємо, що вивчення державної української мови всіма учнями України, незалежно від їхнього етнічного походження, є обов'язковим, і це необхідна умова для їх інтеграції в сучасному суспільстві та Українській державі.

– Київський університет права НАН України та Варненський вільний університет імені Чорноризця Храбра здійснюють підготовку магістрів за подвійною програмою. Що це за програма?

– Угода між Київським університетом права НАН України та Варненським вільним університетом імені Чорноризця Храбра була підготовлена за допомогою Посольства Республіки Болгарія. Вона координує як професійні контакти між двома університетами, так і узгодження програми із взаємного визнання дипломів. Варто відзначити, що, крім співпраці між двома країнами в галузі освіти на міжнародному рівні, ми прагнемо підтримувати будь-яку форму обміну і між приватними ВНЗ, якими є Київський університет права НАН України та Варненський вільний університет імені Чорноризця Храбра.

Метою подвійної програми є визнання дипломів студентів обох університетів після проходження короткого кінцевого курсу та здачі іспитів з відповідної спеціальності, яка має аналогічну програму.

– Цікаво дізнатися про подальші плани щодо спільних проектів у галузі книговидавництва, культурно-мистецькій сфері.

– На жаль, багато планів розвитку відносин у галузі книговидавництва, наукової співпраці та культурного обміну не були реалізовані за минулий рік через драматичні події в Україні та економічну кризу в Європі, зокрема Болгарії.

Незважаючи на це, ми продовжуємо докласти зусиль для реалізації проектів і спільних докторських чи інших програм у болгарських та українських ВНЗ, відновленні творчих контактів між професійними галузевими спілками, такими як Спілка письменників Болгарії та Національна спілка письменників України, Спілка художників Болгарії та Національна спілка художників України тощо.

Попри тимчасові труднощі, я вірю, що буде продовжено видання книг класичних і сучасних авторів

*Болгарські гімнастки і директор Лицею №293 Лариса Костіна
в Посольстві Болгарії*

Болгарії та України, таких як Тарас Шевченко, Дмитро Білоус, Дмитро Павличко, Григорій Сковорода, Іван Вазов, Христо Ботев, Христо Смірненські, Йордан Радічков, Павел Вежинов.

– Чи цікавляться в Болгарії подіями, які відбуваються в Україні сьогодні?

– Звичайно, події в Україні становлять винятковий інтерес як для політиків, так і болгарського суспільства в цілому. Наша країна підтримує позицію збереження територіальної цілісності України, ми за те, щоб ви самостійно обирали свій шлях розвитку. Президент Болгарії пан Росен Плевнелієв є прихильником такої політики, бо у всіх своїх міжнародних виступах наголошував на допомозі Україні в її боротьбі за самостійний розвиток. Міністр закордонних справ Болгарії був одним із перших політиків, який поклав квіти в пам'ять про загиблих героїв Небесної сотні.

– Республіка Болгарія є членом ЄС. Як це вплинуло на розвиток освітньої галузі?

– Галузь освіти зазнала найбільшого негативного впливу перехідного періоду Болгарії та економічної кризи XX – початку XXI століття. Незважаючи на випробування, освіта залишилася пріоритетом для болгар. Можливості навчання в інших країнах, що з'явилися після вступу нашої країни до Європейського Союзу, дали поштовх і реформам у цій галузі.

Прийняття критеріїв Болонського процесу для двоступеневої освіти в середній школі, автономність вищих навчальних закладів, закриття спеціалізованих освітніх закладів зі спеціальностями, що втратили актуальність, та відкриття інших, пріоритетних для сучасного соціально-економічного розвитку Болгарії, сприяло формуванню нового середовища, до якого мають адаптуватися учні та викладачі у майбутньому.

– Історичний розвиток Болгарії був непростим. Як вдалося вам до сьогодні зберегти національно-культурну ідентичність?

– Болгари – вільний народ, який поважає свої звичаї та традиції і передає їх із покоління в покоління. Яскравим прикладом цього є бессарабські болгары в Україні. Переслідувані турецькими поневолювачами, вони залишили свою Батьківщину більш як двісті років тому й оселилися на гостинній українській землі. За ці роки вони зуміли зберегти свою мову, звичаї й традиції. І сьогодні в Бессарабії ллється болгарська мова, співаються болгарські пісні та танцюються спритні болгарські хора.

– Чи комфортно працюєтеся Вам в Україні? Які міста відвідали, де побували? Які враження були самими незабутніми?

– Я провів багато років в Україні. Тут отримав вищу освіту, працював військовим аташе, нині вже два з половиною роки обіймаю посаду Надзвичайного і Повноважного Посла Болгарії в Україні. Я сам обрав цю можливість приїхати як дипломатичний представник до вашої країни, відмовившись від місця народного представника у болгарському парламенті. Тут я почувуюся, як вдома. Відвідав багато куточків вашої чудової країни, і в захваті від неї. Тому для мене такими близькими є біль та страждання українського народу, і я намагаюсь допомогти йому своєю діяльністю.

Інтерв'ю підготувала головний редактор журналу «Рідна школа» Анжеліна ПУГАЧ